

GREP-modellen

Gruppeveiledning for ergoterapistuderenter i praksis

Manual for GREP-modellen, 2. utg.

Mali Melhus og Lene Fogtmann Jespersen

OsloMet Skriftserien 2024 nr. 8

GREP-modellen

Gruppeveiledning for ergoterapistudenter

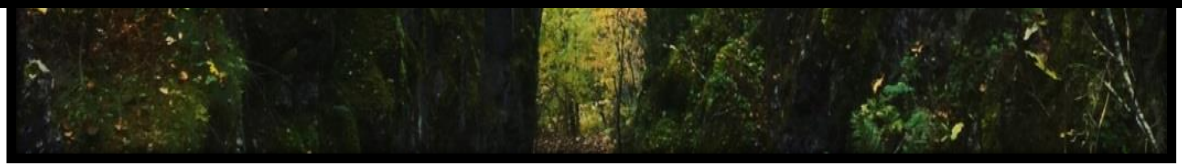
i praksis

Manual for GREP-modellen

2. utgave, 2024

**Mali Melhus, OsloMet – Storbyuniversitetet
Lene Fogtmann Jespersen, Oslo Universitetssykehus**

OsloMet Skriftserien 2024 nr 8

ISSN 2535-6984 (trykket)
ISSN 2535-6992 (online)

ISBN (trykket) 978-82-8364-624-5
ISBN (online) 978-82-8364-625-2

OsloMet – storbyuniversitetet
Universitetsbiblioteket
Skriftserien
St. Olavs plass 4,
0130 Oslo,
Telefon (47) 64 84 90 00

Postadresse:
Postboks 4, St. Olavs plass
0130 Oslo

Trykket hos Byråservice

Trykket på Scandia 2000 white, 80 gram på materiesider/200 gram på coveret

Oslo høst 2024

2. utgivelse skriftserie ved OsloMet.

Kvalitetssikret og godkjent av Lisebet Skeie Skarpaas, avdelingsleder
ergoterapi ved institutt for rehabiliteringsvitenskap og helseteknologi

Dette verket er lisensiert under [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

Forord

GREP-modellen ble utviklet gjennom flere prosjekter og fagutviklingsarbeid i et samarbeid mellom Oslo universitetssykehus OUS og OsloMet, i perioden 2012-2023. Bakgrunnen for oppstarten av det første prosjektet var et ønske om å bidra til et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis samt øke integreringen av teori i praksis. Dette samsvarer med nasjonale føringer som har løftet frem behovet for å styrke kvaliteten i praksisstudier.

Resultatet av disse prosjektene og fagutviklingsarbeidet er modellen som beskrives i denne manualen; GREP – Gruppeveiledning for ergoterapiststudenter i praksis, 2. utgave. I dette arbeidet har det vært viktig at alle deler av prosessen ble gjennomført i et likestilt samarbeid mellom utdanning og praksis. Forfatterne av denne manualen har hatt hovedansvaret for prosessen. Det tette samarbeidet har gitt mulighet til å lære av hverandre, skape et felles språk, samt å få forståelse for og kunnskap om hverandres arena, både utfordringer og ressurser. Med denne manualen ønsker vi å synliggjøre betydningen av dette tette samarbeidet og at teori og praksis henger sammen i et likeverdig forhold.

Modellen og denne manualen er basert på flere års systematisk arbeid. Vi håper den fremover kan være et viktig bidrag i arbeidet med å styrke kvaliteten i praksisstudiene.

Takk til ledere, gruppeveiledere, studenter og praksisveiledere som har medvirket i utprøving og gjennomføring av GREP-modellen, og gitt nyttige og konstruktive tilbakemeldinger underveis som har bidratt i utviklingen av GREP.

En spesiell takk rettes til arbeidsgruppen, ved Cecile Krüger, Benedicte Bjordal og Cecilia Celo som har bidratt med verdifulle innspill underveis i utformingen av manualen.

OsloMet 2024

Mali Melhus og Lene Fogtmann Jespersen

Kontaktinformasjon til GREP-ansvarlige.

Mali Melhus: malime@oslomet.no Universitetslektor ved ergoterapeututdanningen, Institutt for rehabiliteringsvitenskap og helseteknologi, OsloMet – Storbyuniversitetet.

Lene Fogtmann Jespersen: ljespe@ous-hf.no
Ergoterapispesialist i somatisk helse og studentkoordinator ved Oslo Universitetssykehus.

Innhold

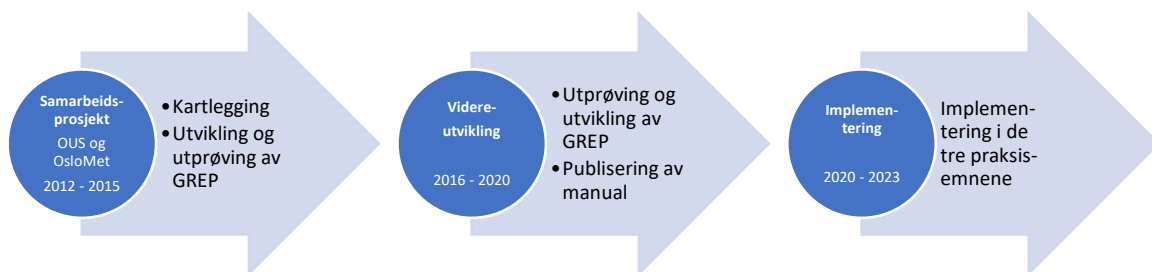
Innhold	1
1. Innledning.....	3
1.1. Manualens hensikt	3
1.2. Manualens målgruppe	3
1.3. Manualens oppbygging	4
1.4. Definerings av begreper	4
2. Bakgrunn for GREP-modellen.....	4
2.1. Politiske føringer	4
2.2. Utvikling av GREP-modellen.....	5
2.3. Hensikt med GREP-modellen:	5
3. Teoretisk grunnlag.....	5
3.1. Sosiokulturelt syn på læring.....	5
3.2. Veiledning i gruppe	6
3.2.1. Pedagogiske tilnærminger.	6
3.2.2. Faglig og sosial tilhørighet.....	6
4. Organisering av GREP.....	7
4.1. GREP for studentene	7
4.2. GREP gjennom praksisperiodene	7
4.3. GREP for praksisveilederne	7
4.3.1. Praksisveiledernes rolle	7
4.3.2. Samarbeid med kontaktlærer	8
4.3.3. Veilederforum for praksisveilederne	8
4.4. Gruppeveiledere i GREP	8
4.5. Overordnet ansvar for GREP	9
5. Innhold i GREP	9
6. Gjennomføring av GREP	10
6.1. Instruksjonsark	10
6.2. Fysiske omgivelser	10
6.3. Sosiale omgivelser	11
6.4. Pedagogiske tilnærminger og gruppeveilederrollen.....	11
6.5. Kvalitetssikring og oppfølging av gruppeveilederne	12
6.6. Veiledningsstrategier og teknikker	12

7. Avslutning.....	13
8. Litteraturliste:.....	14
VEDLEGG	16
VEDLEGG 1: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA2 GREP GR. 1: Etablere gruppen	16
VEDLEGG 2: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA1 GREP GR. 3: Kommunikasjon	19
VEDLEGG 3: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA2 GREP GR. 3: Terapeutisk bruk av aktivitet TBA (del 1)	21
VEDLEGG 4: Eksempel på instruksjonsark ERGOBPRA3 GREP GR. 3: Etikk og etisk refleksjon	25
VEDLEGG 5: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA2 Veilederforum før praksis	27

1. Innledning

GREP-modellen slik den gjennomføres i dag er et resultat av flere prosjekter og fagutviklingsarbeid i perioden 2012-2023, som illustrert i figur 1. Dette arbeidet har blitt gjennomført i et tett samarbeid mellom utdanning og praksis. Hensikten med GREP-modellen er å kvalitetssikre ergoterapistudentenes praksisstudier ved å bidra til et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis, økt integrering av teori og praksis samt skape praksisfellesskap både for studenter og praksisveiledere (Jespersen et al., 2020; Jespersen et al., 2016; Melhus & Jespersen, 2014; Pinxterhuis et al., 2022).

Figur 1: Utvikling av GREP-modellen

Første utgave av manualen beskrev utviklingen og gjennomføringen av GREP frem til 2017 (Jespersen et al., 2020). Fra 2020 ble GREP integrert i alle tre praksisemner. Denne 2. utgaven av manualen bygger på 1. utgave. I tillegg beskrives endringene i organiseringen og gjennomføringen i de tre praksisemnene etter innføringen av ny programplan ved ergoterapeututdanningen OsloMet.

1.1. Manualens hensikt

Hensikten med manualen er å:

- beskrive bakgrunn og teorigrunnlag for GREP-modellen
- beskrive overordnet organisering, innhold og eksempel på gjennomføring av GREP
- inspirere andre profesjonsutdanninger og praksisfelt

1.2. Manualens målgruppe

Målgruppe for manualen er:

- gruppeveilederne i GREP
- emneansvarlige
- andre involverte aktører som praksisveiledere og ledere, både ved utdanningen og aktuell praksisplass
- andre utdanninger og praksisfelt

1.3. Manualens oppbygging

Manualen består av bakgrunn for GREP-modellen, teoretisk grunnlag, organisering, innhold og gjennomføring. Under vedlegg vises utvalgte eksempler på instruksjonsark for gjennomføring av GREP-gruppene i de tre praksisperiodene. I tillegg til manualen er det utarbeidet spesifikke brukerveiledere for gjennomføring av GREP i hvert praksisemne. Disse justeres før hver gjennomføring, og inneholder informasjon om GREP i den aktuelle praksisperiode og instruksjonsark for hver gruppesamling. Brukerveilederne er tilgjengelige ved henvendelse til forfatterne av manualen.

1.4. Definerings av begreper

Definisjonene er hentet fra Programplan for Ergoterapeututdanningen (OsloMet, 2023), Kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), (Kunnskapsdepartementet, 2011) og Kvalitetsrapporten (Universitets- og høyskolerådet, 2016).

Gruppeveileder: den som leder gruppesamlingene i GREP

Kontaktlærer: en fagperson ved utdanningen (her OsloMet) som utgjør et bindeledd mellom praksisstedet og utdanningen, og som bidrar i pedagogiske og faglige spørsmål

Læringsaktivitet: pedagogisk tilrettelagte aktiviteter som gjør det mulig for studentene å oppnå læringsutbytte

Læringsutbytte: er det en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen

Praksisperiode: beskrevet som et emne/tidsavgrenset periode, med læringsutbyttebeskrivelser, læringsaktiviteter og en vurderingsordning, som er egnet til å vurdere om læringsutbyttene er oppnådd i praksis. De tre praksisemnene benevnes som ERGOBPRA1, ERGOBPRA2, ERGOBPRA3

Praksisveileder: er primært en ergoterapeut som har ansvar for studenten(e) som er i praksis

Student: bachelorstudent i ergoterapi

Forkortelser som anvendes i manualen:

LUB – Læringsutbytte

TBA – Terapeutisk bruk av aktivitet

OTIPM – Occupational Therapy Intervention Prosess Model

EVA – Ergoterapi analyse og vurdering av aktivitet

KBP – Kunnskapsbasert praksis

CAP – Coaching av praksisveiledere

IGP – Individuelt, gruppe, plenum

2. Bakgrunn for GREP-modellen

2.1. Politiske føringer

Om lag en tredjedel av bachelorutdanningen i ergoterapi er læring i praksis som gjennomføres innen ulike felt i helse og velferdstjenestene. Praksisperiodene gir mulighet for brobygging mellom teori og praksis, der studentene kan prøve ut både teoretiske og praktiske kunnskaper og ferdigheter som er tilegnet gjennom utdanningen (Nymo, 2015). Politiske føringer i Norge fremhever behov for tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og praksisstedene for å kvalitetssikre praksisperiodene for helsefagstudentene (Kunnskapsdepartementet, 2012; Universitets- og høyskolerådet, 2016).

En forutsetning for å bedre kvaliteten i praksis er et tett samarbeid mellom utdanningsstedet og praksisfeltet. I rapporten «Kvalitet i praksisstudiene i Helse og sosialfaglig i høyere utdanning» (Universitets- og høyskolerådet, 2016) er dette skissert som en kvalitetsindikator for å øke kvalitet og relevansen i praksisstudier. Kompetanseheving av praksisveiledere og kunnskapsbasert praksis i praksisstudier er andre kvalitetsindikatorer. Videre fremhever rapporten at en hensikt med praksisstudiene er å lære ved å gjøre, observere og delta i et arbeidsfellesskap. Studenten skal gjennom sin veiledede praksis få mulighet og hjelp til å reflektere over og artikulere sin praksis i kliniske situasjoner. Rapporten fremhever behovet for å øke relevansen og kvalitetssikre den pedagogiske tilnærmingen i praksisstudiene.

2.2. Utvikling av GREP-modellen

Resultater fra kartleggingen synliggjorde behov for tiltak rettet mot integrering av teori og praksis samt tettere samarbeid mellom ergoterapeututdanningen ved OsloMet og praksisstedene (Melhus & Jespersen, 2014). Det ble utarbeidet en modell for gruppeveiledning for ergoterapistuderter i praksis – GREP modellen, som ble prøvd ut ved Oslo Universitetssykehus (OUS). Denne modellen var basert på et systematisk samarbeid mellom utdanning og praksis. Innholdet i GREP-modellen ble utviklet gjennom en prosess med kontinuerlig utprøving over tid (Jespersen et al., 2016).

Skriftlige og muntlige evalueringer fra studenter og praksisveiledere ble gjennomført etter hver praksisperiode. Resultatene fra evalueringene tydet på at gruppeveiledningen og det systematiske samarbeidet bidro til å kvalitetssikre studentenes praksisstudier. Utdanningen var mer synlig i praksisperiodene og studentene fikk i større grad mulighet til å integrere teori og praksis. Både det å kunne reflektere sammen med medstudenter og det tette samarbeidet mellom OUS og ergoterapeututdanningen ved OsloMet hadde betydning for å heve kvaliteten i praksisstudiene (Jespersen et al., 2020; Jespersen et al., 2016)

2.3. Hensikt med GREP-modellen:

Kvalitetssikre ergoterapistudentenes praksisstudier ved å;

- 1) Bidra til et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis
- 2) Tydeligere integrering av teori og praksis
- 3) Skape en arena for felles refleksjon som muliggjør et praksisfellesskap både for studenter og praksisveiledere

Sentralt i gruppeveiledningen er integrering av teori og praksis, samt å rette søkelyset på kjernekompetansen i ergoterapi. Innholdet er knyttet direkte til utvalgte læringsutbytter for den aktuelle praksisperioden.

3. Teoretisk grunnlag

3.1. Sosiokulturelt syn på læring

GREP-modellen er forankret i et sosiokulturelt perspektiv på læring som bygger på konstruktivisme (Jespersen et al., 2020). Hvordan en person lærer, og situasjonen læringen foregår i, er sentralt. Kunnskapen konstrueres gjennom samhandling i en sosial kontekst (Dysthe, 2001).

Ergoterapistudentene er spredt på ulike praksissteder. De er ofte på en læringsarena med få ergoterapeuter. Det kan da være vanskelig å skape læringsaktiviteter og samspill som muliggjør å få kompetanse på egen fagidentitet.

Ifølge et sosiokulturelt læringsperspektiv skjer læring og utvikling av kompetanse gjennom deltagelse i aktiviteter og sosialt samspill. Språk er sentralt og det forventes at læring tilegnes gjennom kommunikasjon mellom deltakerne i et praksisfellesskap (Dysthe, 2001).

Studentenes læring forankres i ulike praksisfellesskap på ulike stadier av deres profesjonsutdanning. Det å være student på ergoterapeututdanningen utgjør et praksisfellesskap, det lokale praksisfellesskapet på utdanningen. Under studentens praksisperioder, vil praksisstedet utgjøre et annet praksisfellesskap, et profesjonelt praksisfellesskap (Nilsen et al., 2007, s. 20).

Praksisfellesskap

«Et praksisfellesskap kan beskrives som et handlingssystem der deltakerne har en felles forståelse av hva de gjør, og hva dette betyr for livet deres og for fellesskapet.»

(Nilsen et al., 2007, s. 20)

GREP-gruppene bidrar til å skape et praksisfellesskap for studentene på tvers av ulike praksisplasser og fagfelt. Praksisfellesskapet i gruppeveiledningen består av studenter og gruppeveiledere. Studentene går i samme klasse på ergoterapeututdanningen. Det tilsier at studentene har noenlunde jevnbyrdighet i kompetanse og rolle som kan bidra til at de i større grad kan vise sin kunnskap og undringer knyttet til gruppens tema. Refleksjonen i gruppene tar utgangspunkt i situasjoner fra praksis som knyttes til teori og metoder. Dette bidrar til å integrere teori og praksis og skape en bro mellom utdanning og praksis.

Nymo (2015) beskriver hvordan studentenes deltakelse i praksisfellesskap på praksisstedet bidrar til å utvikle studentenes kompetanse og faglige identitet. Både gjennom utøvelse av aktiviteter, refleksjon og bruk av fagspråk. En av hensiktene med gruppeveiledningen i GREP er å skape et fagmiljø og et praksisfellesskap som muliggjør refleksjon over faglig kompetanse samt oppøve ferdigheter knyttet til formidling av eget fag.

3.2. Veiledning i gruppe

3.2.1. Pedagogiske tilnærminger.

Det finnes mange ulike pedagogiske metoder og verktøy som inngår i samlebetegnelsen 'veiledning' (Universitets- og høyskolerådet, 2016). Hvilke metoder og tilnærminger som kan være egnet i gjennomføringen av gruppeveiledningen velges ut fra hensikt og tema for den enkelte gruppen. I følge Bjerkholt (2017) er veiledningsbegrepet en fellesbetegnelse som inkluderer ulike funksjoner ved veilederrollen. Dette samsvarer med Universitets- og høyskolerådets (2016) definisjon av veiledning. Gruppeveilederne i GREP alternerer mellom disse ulike funksjonene i utøvelsen av rollen. Sentralt i GREP-gruppene er å bidra til oppnåelse av utvalgte læringsutbytter. I gruppene vil det være hensiktsmessig å tilpasse veiledningen både i forhold til tema og deltagerne. Faglig refleksjon og resonnering fordrer et visst faglig fundament. Derfor kan det i gruppen være behov for ulike typer veiledning som supervisjon, undervisning og rådgiving.

Veiledning

... beskriver en rekke pedagogiske tilrettelagte aktiviteter og er en fellesbetegnelse som inkluderer; rådgiving, supervisjon, konsultasjon, mentorfunksjon og coaching.

(Universitets- og høyskolerådet 2016, s.16)

3.2.2. Faglig og sosial tilhørighet

For å skape en gruppeprosess som oppfyller gruppens hensikt fremhever Eide og Eide (2017) blant annet miljøets betydning. «Vi trives best når miljøet rundt oss er hyggelig, stimulerende og konstruktivt» (Eide & Eide, 2017, s. 339). I organiseringen av GREP er det jobbet målrettet med å

etablere en struktur og et læringsmiljø som bidrar til faglig og sosial tilhørighet. Deltagelse i gruppen er en læringsaktivitet der etablering av et trygt læringsmiljø vektlegges. I planlegging og gjennomføring er det spesielt tre områder som er sentrale; fysiske omgivelser, sosiale omgivelser og pedagogiske tilnærminger. Dette beskrives nærmere i punkt 6.

4. Organisering av GREP

I utviklingen av GREP modellen har det vært jobbet målrettet med å etablere en gjenkjennbar struktur og et system for både administrering og gjennomføring gjennom hele studieforløpet.

4.1. GREP for studentene

GREP gruppene utgjør en læringsaktivitet i praksis. Deltagelse i gruppen er obligatorisk. Studentenes innsats blir vurdert i gruppene på lik linje med andre læringsaktiviteter i praksisemnet, og vurderingen inngår i evalueringen ved halv- og heltid.

4.2. GREP gjennom praksisperiodene

Systematikken er stort sett lik gjennom alle tre årene. Noen sentrale tema gjentas i alle praksisemnene, men det er en progresjon i forhold til krav til refleksjon. Det faglige innholdet tar alltid utgangspunkt i utvalgte LUB knyttet til en situasjon eller kasus fra praksis. For hver gruppesamling er det utarbeidet arbeidsoppgaver for studentene og instruksjonsark for gruppeveilederne.

Tabell 1: Oversikt over GREP for studentene i de tre praksisperiodene.

ERGOBPRA1	ERGOBPRA2	ERGOBPRA3
Vår 1. studieår 10 uker	Vinter 2. studieår 12 uker	Høst 3. studieår 12 uker
7 gruppesamlinger 7-8 studenter i hver gruppe	5 gruppesamlinger 7-8 studenter i hver gruppe	5 gruppesamlinger 5-6 studenter i hver gruppe
Gruppene ledes av kontaktlærer fra utdanningen. Varighet 3-4 timer. Gjennomføres på OsloMet, studentene er inne på utdanningen hver mandag.	Gruppene ledes av en ergoterapeut fra praksis og kontaktlærer fra utdanningen. Varighet 3 timer. Gjennomføres i praksis.	Gruppene ledes på omgang av studentene. Varighet 1 ½ time. Gjennomføres på de tre praksissamlingene på OsloMet.

4.3. GREP for praksisveilederne

I utviklingen av GREP har det vært viktig at gruppeveiledningen er en integrert del av praksis og at det er et bidrag til oppnåelse av læringsutbyttene for praksisperioden. Dette krever et nært samarbeid mellom utdanning og praksis. I tillegg har det vært behov for å skape en arena hvor praksisveilederne kan møtes.

4.3.1. Praksisveiledernes rolle

Intensjonen med GREP er at dette også skal være en hjelp for praksisveilederne. GREP er med på å strukturere praksisperioden, da modellen inneholder en tidsplan for når de utvalgte læringsutbyttene tas opp i GREP-gruppene. Det er både praksisveilederens og studentens ansvar at arbeidsoppgavene knyttet til GREP blir innpasset i utviklingsplanen. Praksisveileder har ansvar for å

tilrettelegge slik at studenten får gjennomført forberedelsene til gruppen. Det er også viktig at praksisveileder følger opp temaene i forkant og etterkant av gruppesamlingene. GREP-gruppene erstatter ikke individuell veiledning, men er et supplement og en mulighet for studenten til å gå i dybden på noen sentrale læringsutbytter.

4.3.2. Samarbeid med kontaktlærer

I de to praksisperiodene hvor kontaktlærer også er gruppeveileder, vil kontaktlærer i større grad følge studentens læringsprosess gjennom GREP-gruppene. Dette gir mulighet for tettere samarbeid rundt opplæringen og vurderingen av studenten. Praksisveiledere har tidligere gitt uttrykk for at de opplever å stå alene i opplæring og vurdering av studenten (Melhus & Jespersen, 2014). I evalueringer kommer det frem at det er av stor betydning for praksisveilederne at kontaktlærer møter studenten i GREP-gruppene underveis i praksis. Kontaktlærer får i større grad fulgt studentens læringsprosess og kan bidra i oppfølgingen. Noe som gjør at praksisveileder opplever større grad av samarbeid knyttet til oppfølging av studenten.

4.3.3. Veilederforum for praksisveilederne

Vår erfaring og evalueringer viser at praksisveilederne har behov for et praksisfellesskap med andre praksisveiledere, hvor de kan dele erfaringer og reflektere rundt praksisveilederrollen og aktuelle temaer knyttet til studentpraksis. Derfor gjennomføres veilederforum før praksis i tilknytning til veiledersamlingene. Praksisveilederne samles i gruppe, ut fra hvilken gruppe deres student er i. På grunn av ulik organisering og rammer, har det ikke vært mulig å gjennomføre veilederforum i alle praksisemner. I 1. året gjennomføres veilederforum før praksis og ledes av kontaktlærer. I 2. året gjennomføres veilederforum både før og etter praksis og ledes av kontaktlærer og gruppeveileder fra praksis. I 3. året gjennomføres ikke veilederforum.

I veilederforum før praksis legges det opp til å bli kjent, dele informasjon, samt faglig refleksjon over veilederrollen eller andre temaer knyttet til studentpraksis, se vedlegg 5. I veilederforumet etter praksis legges det opp til erfaringsdeling og refleksjon knyttet til utførelsen av veilederrollen. I grupperefleksjonen er det lagt opp til å benytte IGP-metoden: Individuelt, gruppe og plenum (Angeltveit et al., 2006). Dette innebærer at praksisveilederne får et tema til refleksjon. De jobber først Individuelt, dette danner grunnlag for videre refleksjon i små-Grupper som igjen danner grunnlag for refleksjon i Plenum. Hensikten er å tilstrebe at alle blir ivaretatt og føler seg sett og hørt, samt å få frem ulike perspektiv rundt valgt tema.

4.4. Gruppeveiledere i GREP

I 1. praksisperiode er det en gruppeveileder som er kontaktlærer fra utdanningen. Når kontaktlærer både er gruppeveileder og kontaktlærer for en gruppe studenter, bidrar det til at de blir bedre kjent med studentene og får mulighet til å gi tett oppfølging i praksis. Tilbakemeldinger fra studenter og praksisveiledere er at dette føles trygt og skaper mindre barrierer for å ta kontakt med kontaktlærer under praksis.

I 2. praksisperiode er det 2 gruppeveiledere, en gruppeveileder fra praksis i tillegg til kontaktlærer fra utdanningen. At gruppene gjennomføres i par med en gruppeveileder fra utdanning og en fra praksis har vært sentralt i utviklingen og gjennomføringen av GREP og er et viktig tiltak for å integrere teori og praksis. Tilbakemeldinger fra studenter og gruppeveiledere bekrefter at det er lettere å se sammenhengen mellom teori og praksis når det er en fra hver arena til stede i gruppen (Jespersen et al., 2020; Jespersen et al., 2016). Dette støttes av funn i studien til Berglund et al. (2012). De har gjennomført en studie med refleksjonsgrupper for sykepleiestudenter, hvor gruppene ble ledet av to gruppeveiledere, en fra utdanning og en fra praksis. De konkluderer med at det som var spesielt ved denne studien var at gruppene ble ledet av en fra utdanning og en fra praksis og at denne kombinasjonen gav unike muligheter for å integrere teori og praksis. Gruppeveilederne rapporterte

at de lærte av hverandre og at de fungerte som en fysisk bro mellom teori og praksis (Berglund et al., 2012).

Helt fra oppstarten har det vært to sentrale hensikter med GREP; å integrere teori og praksis og å bidra til et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis. Erfaringer og tilbakemeldinger knyttet til GREP tyder på at det å være to gruppeveiledere sammen, en fra utdanning og en fra praksis bidrar til et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis. Både det å lære av hverandre og være synlige på hverandres arena. I tillegg handler det om å kunne støtte og utfylle hverandre og at erfarings og kunnskapsdelingen går begge veier via et likeverdig samarbeid. Tilbakemeldinger tyder på at dette gir en opplevelse av at praksis blir tatt på alvor. Både det at gruppene ledes sammen og møtepunktene med alle gruppeveilederne både fra utdanning og praksis, se pkt. 6.5., bidrar til en forståelse for begge arenaene, både rammer og faglig ståsted. Denne kunnskapsdelingen får ringvirkninger da den spres videre både i praksis og på utdanningen. Derfor er utvelgelsen av de eksterne gruppeveilederne i GREP ikke tilfeldig. De verves ut fra erfaring som praksisveileder, engasjement for veiledning og at det blir en faglig bredde blant gruppeveilederne.

I 3. året er studentene gruppeledere på omgang, da det å lede gruppe er et av læringsutbyttene i denne praksisperioden. Emneansvarlige innleder, og er innom alle gruppene og veileder underveis. Etter hver gruppe er det lagt inn tid for refleksjon i plenum, knyttet til opplevelsen og utførelsen av de ulike rollene i gruppen. Dette ledes av emneansvarlige.

4.5. Overordnet ansvar for GREP

Det er to personer, en fra utdanning og en fra praksis, som har hovedansvaret for utvikling og administrering av GREP i de tre praksisemnene. De har ansvar for å kvalitetssikre GREP og ivareta den røde tråden gjennom alle praksisemnene, se tekstboks. Det er hensiktsmessig at de hovedansvarlige for GREP inngår i praksisteamene.

Oppgaver hovedansvarlige for GREP:

- utarbeide tidsplan i samarbeid med emneansvarlig
- oppdatere og videreutvikle brukerveilederne for hvert emne
- oppfølging av gruppeveiledere
- opplæring av nye gruppeveiledere
- vurdere og eventuelt implementere endringer

5. Innhold i GREP

Innholdet i gruppesamlingene er relatert direkte til utvalgte læringsutbytter for praksisperiodene og kjernekompetansen i ergoterapi, se oversikt over tema i tabell 2. GREP-gruppene inngår som en læringsaktivitet i praksis og vurderes på lik linje med andre læringsaktiviteter i praksisemnene. For å oppnå de utvalgte LUB medfører dette at GREP-gruppene har en fast struktur.

Refleksjonen i gruppene tar utgangspunkt i situasjoner fra praksis som knyttes til teori og metoder. Målet er å bidra til å bygge bro mellom teori og praksis. Refleksjonen og resonneringen i gruppene bidrar til forståelse og bruk av faglig terminologi i alle deler av fagutøvelsen (Nymo, 2015). I gruppesamlingene får man mulighet til å diskutere betydningen av sentral teori og modeller i faget og oppnå felles begrepsbruk i formidlingen av fagutøvelsen.

Innholdet i gruppesamlingene er utarbeidet med tanke på å ivareta alle de tre kunnskapskildene i kunnskapsbasert praksis KBP; forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og brukerkunnskap (Nortvedt et al., 2021). Gjennom praksisperioden er det viktig at det tilrettelegges for læringsaktiviteter der studentene kan benytte disse tre kunnskapskildene i den konteksten de er i på praksisstedet.

Tabell 2: Oversikt over tema for GREP gruppene. Eksemplene på instruksjonsark knyttet til tema er uthevet og finnes under Vedlegg 1-4.

GREP grupper i 1. praksisperiode:	GREP grupper i 2. praksisperiode:	GREP grupper i 3. praksisperiode:
Gr. 1 Etablere gruppene Gr. 2 Presentere praksisstedet Gr. 3 Kommunikasjon Gr. 4 Aktivitetsanalyse Gr. 5 TBA og OTIPM Gr. 6 TBA og OTIPM Gr. 7 Digital historiefortelling	Gr. 1 Etablere gruppen Gr. 2 Praksisstedet – organisering og rammer Gr. 3 TBA del 1: Kartlegging Gr. 4 TBA del 2: Intervensjon Gr. 5 Etikk og etisk refleksjon	Gr. 1 Etablere gruppen og gruppeledelse Gr. 2 TBA og OTIPM Gr. 3 Etikk og etisk refleksjon Gr. 4 Kasus og klinisk resonnering Gr. 5 Selvvalgt tema

6. Gjennomføring av GREP

For hvert praksisemne utarbeides en brukerveileder til gruppeveilederne som inneholder aktuell informasjon om gjennomføringen av GREP. For å kvalitetssikre gjennomføringen er det laget instruksjonsark for gruppeveilederne, som belyser innhold og tema for hver gruppesamling samt organiseringen og gjennomføringen. I tråd med et sosiokulturelt syn på læring vektlegges omgivelsene hvor læringen foregår (Dysthe, 2001). I GREP-gruppene er både fysiske og sosiale omgivelser, samt pedagogiske tilnærminger sentrale for å skape et trygt miljø som stimulerer til læring.

6.1. Instruksjonsark

Instruksjonsarkene inngår i brukerveilederen som er utarbeidet for hvert praksisemne. Instruksjonsarkene er ment for å hjelpe gruppeveilederne med gjennomføringen, samt at det utgjør en del av kvalitetssikringen av GREP-modellen. Arbeidsoppgavene for studentene inngår i instruksjonsarkene til gruppeveilederne. Alle GREP gruppene uansett studieår følger samme mal for oppsett av instruksjonsark. I denne manualen har vi valgt å legge ved noen eksempler på instruksjonsark (vedlegg 1-4). Disse er uthevet i tabell 2. Det er også utarbeidet instruksjonsark for veilederforum, se eksempel vedlegg 5.

Det er mulig å få tilsendt brukerveiledere ved henvendelse til de hovedansvarlige for GREP. Arbeidsoppgavene er tilgjengelige for studentene ved oppstart av emnet, og legges ut på praksisbloggen <https://uni.oslomet.no/ergopraksis/2020/10/02/ergo-praksis-blogg/> slik at de også er tilgjengelig for praksisveilederne.

6.2. Fysiske omgivelser

Med fysiske omgivelser menes det i denne sammenheng både hvor de ulike GREP-gruppene gjennomføres, arealet det foregår i, og utstyr som benyttes. GREP-gruppene gjennomføres noe ulikt i forhold til de ulike praksisperiodene og foregår enten på utdanningen eller på ulike praksissteder.

Mal for instruksjonsark til gruppeveilederne

GREP Gruppe ...

Emne:

Tidspunkt:

Sted:

Til stede:

Ikke til stede:

Innledning til tema:

Hensikt:

Læringsutbytter:

Aktuell litteratur:

Forberedelse:

- Studenter

- Gruppeveiledere

Gjennomføring:

- Tabell med oversikt over tidsplan, innhold og ansvarlige

Det tilstrebes at rommet som gruppene gjennomføres i er skjermet for annen aktivitet, at bord og stoler plasseres slik at alle ser alle og hver deltager har plass til nødvendig utstyr. Noen foretrekker å sitte i ring. Dette påvirkes av tema og oppgave. Selve plasseringen av studentene og hvor gruppeveilederne plasserer seg i forhold til de andre deltagerne er av betydning. Når det er to gruppeveiledere påvirkes gruppedynamikken også av hvor de sitter i forhold til hverandre og de andre deltagerne i gruppen. Ved å tenke på plassering kan det bidra til å skape mere likeverd i gruppen.

For å muliggjøre interaktiv læring og aktiv samhandling er det hensiktsmessig at rommet har utstyr som tavle eller whiteboard. Det legges opp til å kunne spise og drikke i gruppene. Noen har også enkel servering med te, kaffe og litt snacks. Hensikten er å skape en atmosfære som bidrar til at deltagerne «senker skuldrene».

GREP-gruppene kan gjennomføres digitalt. Under Corona-pandemien ble gruppene gjennomført på Zoom. Deltagerne ga tilbakemelding på at de savnet de uformelle møtepunktene som fysiske gruppemøter muliggjør, som for eksempel pauser, prat på gangen osv. Utfordringene med å ha gruppene digitalt er at det er krevende å skape et trygt læringsmiljø som stimulerer til refleksjon i gruppen. I tillegg blir de pedagogiske tilnærmingene begrenset i forhold til det som er mulig ved fysisk tilstedeværelse. I dag gjennomføres digitale grupper der dette er eneste alternativ for å kunne delta i gruppesamlingene. Det gjelder både for studenter med utenlandspraksis og de som har lang reisevei i Norge. Disse plasseres i samme gruppe slik at hele gruppen gjennomføres digitalt. Det gis ikke mulighet for hybridløsninger. Hvis mulig er det fordelaktig å møtes fysisk ved oppstart av praksisemnet, for å etablere gruppen, for eksempel i forbindelse med praksissamling og veiledersamling før praksis.

6.3. Sosiale omgivelser

Gruppene i GREP er satt sammen av studenter fra ulike praksisplasser for å gi en forståelse av bredde i faget. Da ergoterapistudentene ofte er alene i praksis blir GREP-gruppene et alternativt praksisfellesskap som muliggjør å treffe medstudenter under praksis.

Gruppens størrelse har betydning både for å oppleve trygghet og muligheten for faglig dybde og refleksjon (Berglund et al., 2012, s. 157). I GREP er det prøvd ut ulike gruppestørrelser, alt fra 4 til 8 studenter. Erfaringene tilsier at en gruppestørrelse på ca. 6 studenter er det mest gunstige, spesielt for opplevelsen av å bli sett og hørt. Med en gruppe på 8 og mer er det utfordrende for gruppeveileder å lede og å gi alle like mye oppmerksomhet. Det har kommet frem i evalueringer at det å få lik mulighet til å legge frem og få tilbakemelding på sitt arbeide er av stor betydning for studentene.

6.4. Pedagogiske tilnærminger og gruppeveilederrollen

Målet for GREP er å legge til rette for faglig utvikling i forhold til temaene i gruppen. Her inngår også handlingskompetanse som refleksjon, klinisk resonnering, kunnskapsdeling, kommunikasjon og relasjonsferdigheter. Dette krever at gruppeveileder må ha fokus både på det faglige og på samhandlingen i gruppen. Hensikten er å skape en trygg atmosfære som gir mulighet for refleksjon og læring. Ifølge Berglund et al. (2012) er det viktig med en balanse mellom det seriøse og muligheten for humor og småprat. I GREP er det i alle tre årene lagt opp til at første gruppesamling i hvert praksisemne har temaet 'etablering av gruppen', med blant annet avklaring av forventninger og utarbeidelse av grupperegler. Dette er viktig for å bidra til eierskap og et trygt klima.

Eide og Eide (2017) trekker frem betydningen av at leder for gruppen møter forberedt og har en tydelig innledning og avrundning av gruppen. Instruksjonsarkene i GREP hjelper gruppeveileder med forberedelser, struktur på gruppeprosessen og forvaltning av tiden (se instruksjonsark vedlegg 1-5.) Ifølge Spurkeland (2020, s. 126) er gruppeprosesser uforutsigbare og muligheten for kreativ dialog

kan hemmes ved for rigide agendaer og kan gå utover den faglige refleksjonen. I GREP gruppene bidrar instruksjonsarkene til å skape en struktur for gjennomføringen, med mulighet for fleksibilitet.

Gruppeleder styrer sin kommunikasjon etter prinsipper for generell profesjonell kommunikasjon der det er balanse mellom å lytte og møte det som kommer av tanker og refleksjoner med respekt, samtidig som den styrer mot gruppens faglige hensikt (Eide & Eide, 2017). Gruppeveilederne i GREP får en viktig rolle med å ivareta, inspirere, samt lede prosessen, noe som innebærer å holde fokus både på fag, hensikt, struktur og fremdrift i gruppen (Spurkeland, 2020). Gruppeveileder sørger for at alle studentene kommer til orde, at det er rom for avklaringer, samtidig som det stimuleres for trivsel og det sosiale miljøet i gruppen. I Berglund (2012) sin studie kom det frem at det var en utfordring for gruppeveilederne å møte studentene i deres læringsprosess, samtidig som en skal involvere alle i gruppen. Det samme rapporteres fra GREP-gruppene, men der det er to veiledere sammen er det større mulighet for å ivareta både det individuelle og gruppen som helhet.

Det er viktig å være oppmerksom på at man i rollen som gruppeleder får en viss autoritet og denne må forvaltes til det beste for gruppen. Dette kan gjøres ved å være bevisst på å anerkjenne deltagerne, kunne alles navn, gi ros, nonverbalt nikke og ha øyekontakt som gir bekreftelse (Spurkeland, 2020). Det er også viktig at alle får et eierskap til gruppen, slik at det ikke bare blir gruppeveileders ansvar at gruppen skal fungere på en god måte. En måte å ansvarliggjøre gruppemedlemmene på, kan være å hente opp grupperegulene underveis.

Eide og Eide (2017, s. 339) påpeker at en av gruppeledernes viktigste kommunikative oppgaver er «... å ivareta relasjonene i gruppen og inspirere og lede frem til et godt resultat». I GREP-gruppene er ikke alltid resultatet målbart, men hensikten er å lære av hverandres tanker, meninger, perspektiv og verdier. Spurkeland (2020, s. 129) trekker frem at det alltid finnes resultater selv om de ikke er så synlige. Det kan være at deltagerne i gruppen får bedre innsikt i hverandres ståsted og verdien av å ha utvekslet ulike perspektiv. Det å balansere faglige resultater og relasjonelle resultater er viktig å være bevisst i gruppeveiledning.

6.5. Kvalitetssikring og oppfølging av gruppeveilederne

Gruppeveilederne i 1. og 2. året har faste møtepunkter med søkelys på rollen som gruppeveileder og avklaring av faglig fokus i den enkelte gruppen. Hensikten er å skape en bevissthet rundt egen utøvelse av rollen, øke eget repertoar av veiledningsteknikker og bidra til en dialog om enhetlig forståelse av vurderingen av studenter i gruppe. Det å balansere både veiledning og vurdering kan være krevende.

I Instruksjonsarkene i GREP vektlegges det å ha tydelige faglige mål. I møtepunktene med gruppeveilederne legges fokuset på å bli bevisst betydningen av å legge til rette for relasjonelle resultater som støtte, tillitt, lytting, respekt og dialog. Dette for å bidra til at studentene får følelsen av å tilhøre et sosialt fellesskap som føles trygt, motiverende og trivelig å delta i og som stimulerer til læring.

6.6. Veiledningsstrategier og teknikker

For å skape et læringsmiljø som stimulerer til erfaringsdeling og refleksjon er det sentralt å skape trygghet og tillit blant gruppedeltagerne. Det kan være stor variasjon i gruppene både i forhold til faglig nivå og hvor aktive studentene er i gruppen. Derfor er det viktig at gruppeveilederne har ulike teknikker og strategier de kan anvende etter behov. I tekstboksen vises noen eksempler på veiledningsstrategier og teknikker som har blitt anvendt i GREP.

Eksempel på strategier og teknikker:

- Informasjon i forkant
- Grupperegler
- Icebreaker teknikker
- Ta runder så alle får si noe
- Oppnevne opponenter
- Summe i mindre grupper
- IGP – individuelt, grupper, plenum

7. Avslutning

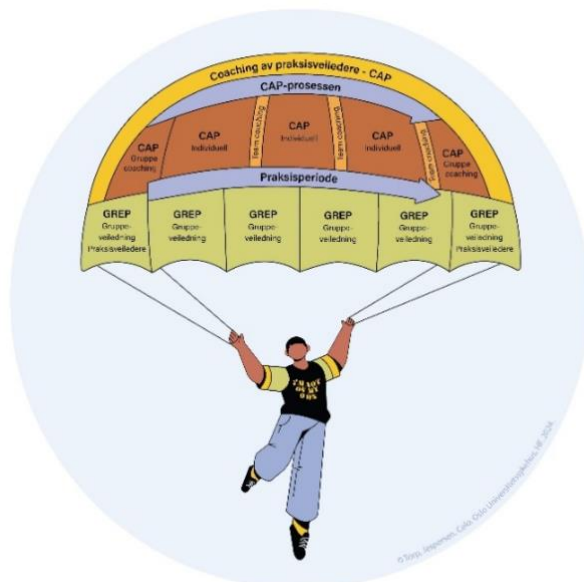
Manualen beskriver bakgrunnen for GREP-modellen og hvordan den gjennomføres ved ergoterapeututdanningen OsloMet. Grep-modellen er ikke statisk, men vil kunne påvirkes av endringer både ved utdanningen og i praksis, samt politiske føringer.

Erfaringer og videre utvikling av GREP

Evalueringer og egne erfaringer tyder på at GREP er en læringsarena som kan bidra til både faglig og sosial tilhørighet og at veiledningsgruppene blir et bindeledd mellom utdanning og praksis både faglig og sosialt. Studentene får et praksisfelleskap med andre studenter under praksisperioden. I tillegg bidrar refleksjonen i gruppen til integrering av teori og praksis, da studentene anvender situasjoner eller kasus fra praksis som utgangspunkt for refleksjonen i gruppen. Når gruppene ledes av to gruppeveiledere, en fra utdanning og en fra praksis, bidrar dette til en større forståelse for sammenhengen mellom teori og praksis.

Måten GREP er organisert på bidrar til et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis, som innebærer et reelt samarbeid mellom likeverdige parter. Det tette samarbeidet gir mulighet for økt kunnskap både på utdanningen og i praksis.

Som beskrevet i manualen har hovedfokuset frem til nå vært på GREP for studentene, inkludert noen samlinger for praksisveilederne. Underveis i arbeidet med GREP har behovet for å utvikle et tilbud for praksisveilederne blitt synliggjort. I tråd med dette ble det i perioden 2017-2018, gjennomført et kvalitetsforbedringsprosjekt for ergoterapeuter som var praksisveiledere ved OUS. I prosjektet ble det prøvd ut en coaching-modell med mål om å bidra til at praksisveilederne fikk mer bevissthet knyttet til utøvelse av rollen (Mongs et al., 2019; Torp et al., 2024). Utviklerne av GREP og CAP-modellene samarbeider tett og planlegger å jobbe videre med fokus på praksisveilederrollen. Dette vil også være et utviklingsområde i GREP.

Suksessfaktorer GREP og CAP:

- Etablerer en arena som muliggjør et praksisfelleskap og refleksjon både for studenter og praksisveiledere.
- Studentenes grupper inngår som en læringsaktivitet i praksis.
- Temaene er knyttet direkte opp til utvalgte læringsutbytter.
- I alle gruppene er det fokus på å etablere et trygt miljø som bidrar til faglig og sosial tilhørighet.
- Organiseringen muliggjør et tettere samarbeid mellom utdanning og praksis.
- Gruppene for praksisveilederne muliggjør kompetanseutvikling og en bevisstgjøring av utøvelsen knyttet til veiledning i praksis.

(Jespersen et al., 2020 og Torp et al., 2024)

8. Litteraturliste:

- Andersson, L. (2009). Metodisk bruk av aktivitet i Ergoterapi. *Ergoterapeuten*, 52(1), 36-41.
- Angeltveit, R., Evjen, P. J. & Haugen, R. (2006). *Coaching, utvikling og ledelse*. Akilles.
- Berglund, M., Sjögren, R. & Ekebergh, M. (2012). Reflect and learn together - when two supervisors interact in the learning support process of nurse education. *Journal of Nursing Management*, 20, 152-158.
- Bjerkholt, E. (2017). *Profesjonsveiledning : fra praktisk virksomhet til teoretisk felt*. Cappelen Damm akademisk.
- Dysthe, O. (2001). Sosiokulturelle teoriperspektiv på kunnskap og læring. I *Dialog, samspel og læring* (s. 33-72). Abstrakt forlag.
- Eide, H. & Eide, T. (2017). *Kommunikasjon i relasjoner; personsentrering, samhandling, etikk* (3. utg.). Gyldendal.
- Jespersen, L. F., Celo, C. & Melhus, M. (2020). Gruppeveiledning for ergoterapistudenter i praksis GREP-modellen. I *Manual for gruppeveiledning i praksisemnene*. OsloMet Skriftserie. <https://skriftserien.oslomet.no/index.php/skriftserien/article/view/682>
- Jespersen, L. F., Celo, C., Melhus, M. & Ellingham, B. (2016). Sammen er vi sterkere - utdanning og praksis hånd i hånd. *Ergoterapeuten*, 2, s. 30-39. https://uni.oslomet.no/ergoterapi/wp-content/uploads/sites/83/2016/04/Sammen_er_vi_sterkere.pdf
- Kunnskapsdepartementet. (2011). *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring*. <http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Kompetanse/NKR2011mvedlegg.pdf>
- Kunnskapsdepartementet. (2012). Meld. St. 13 (2011-2012). Utdanninge for velferd - Samspill i praksis. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-13-20112012/id672836/>
- Melhus, M. & Jespersen, L. F. (2014). *Kartlegging og utvikling av ergoterapistudentenes praksissudier*. Høgskolen i Oslo og Akershus. HiOA rapport 2014 nr 13. <https://skriftserien.oslomet.no/index.php/skriftserien/article/view/27>
- Mongs, M., Jespersen, L. F., Torp, A. & Hansebø, S. (2019). "Jeg ønsker jeg hadde hatt dette tidligere da jeg var praksisveileder..." - Utprøving og evaluering av et coachingrillbud til praksisveilederne. *Ergoterapeuten*, 3, s. 28-36.
- Nilsen, S., Fauske, H. & Nygren, P. (2007). *Læring i fellesskap - En pedagogisk modell i profesjonsutdanninger*. Gyldendal Akademisk.
- Nortvedt, M. W., Jamtvedt, G., Graverolt, B. & Gundersen, M. W. (2021). *Jobb kunnskapsbasert! En arbeidsbok* Cappelen Damm AS.
- Nymo, A. V. (2015). Utvikling av ergoterapifaglig kompetanse og identitet i praksis. I C. Arntzen, A. Gramstad & R. Jentoft (Red.), *Ergoterapi - mangfold og muligheter* (s. 65-81). Orkana Akademisk.
- OsloMet. (2023). *Programplan for bachelorstudium i ergoterapi*. <https://student.oslomet.no/en/studier/-/studieinfo/programplan/ERGB/2023/H%C3%98ST>
- Pinxterhuis, I., Jespersen, L. F., Melhus, M. & Eidheim, K. (2022, 2). Gruppeveiledning for ergoterapistudenter i praksis - Erfaringer med GREP-modellen i praksisstudier på helsehus. *Ergoterapeuten*, 2, s. 36-44. https://www.ergoterapeuten.no/Admin/Public/Download.aspx?file=Files%2FFiles%2Fvitenskapelige_artikler%2FGREP-modellen.pdf
- Spurkeland, J. (2020). *Relasjonskompetanse : resultater gjennom samhandling* (3. utgave. utg.). Universitetsforlaget.
- Torp, A., Jespersen, L. F. & Celo, C. (2024). *Coaching av praksisveiledere CAP modellen: Manual for coaching av praksisveiledere*. Oslo universitetssykehus. <https://ehandboken.ous-hf.no/document/142003>
- Universitets- og høgskolerådet. (2016). *Kvalitet i praksisstudiene i helse- og sosialfaglig høyere utdanning: Praksisprosjektet*. Kunnskapsdepartementet.

https://www.uhr.no/_f/p1/i0311e40a-4465-4a77-a3f3-565762627e15/2016-praksisprosjektet_sluttrapport.pdf

VEDLEGG

VEDLEGG 1: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA2 GREP GR. 1: Etablere gruppen

Emne: ERGOBPRA2

Varighet: 2 ¼ time

Sted: OsloMet

Til stede:

Ikke til stede:

Denne gruppen er starten på gruppeveiledningene i praksis – GREP, samt kontaktlærers første møte med studentene. I 2. året ledes gruppene av 2 gruppeveiledere; kontaktlærer og en ergoterapeut fra praksis.

Hensikt:

- Legge grunnlaget for en gruppeprosess som foregår gjennom hele emnet.
- Gi mulighet for å bli kjent i praksisgruppen og skape rom for å etablere et gruppefelleskap og et læringsmiljø med trygge rammer som stimulerer til læring og felles refleksjon

Læringsutbytter:

LUB 16 Generell kompetanse: Studenten kan ta ansvar, vise initiativ og samarbeidskompetanse i praksis.

Aktuell litteratur

Pensum ERGOBPRA2

Tidligere pensum

Annet/ressurs

Forberedelse:

Studentene;

- tilegner seg informasjon om praksisstedet.
- tenker gjennom erfaringer fra ERGOBPRA1; erfaringer fra praksis og gruppeveiledningene, egne ressurser og utviklingsområder.
- tenker gjennom sine forventninger til denne praksisperioden.

Gruppeveileder planlegger i forhold til:

- Fysiske omgivelser:
- Sosiale omgivelser:
- Pedagogiske tilnærminger:

Gjennomføring:

Gruppeveilederne leder dagen.

Tid	Innhold/Tema	Ansvarlig Fordele oppgaver
13.00-13.30 30 minutter	Velkommen Presentasjon av studenter og gruppeveiledere - Gruppeveilederne:	

	<p>- Studentene:</p> <p>- Bli kjent ved å anvende «icebreaker» teknikker</p> <p>Eks. Fortelle noe som du tror de andre ikke vet om deg.</p> <p>Eks. Hva spiste du til frokost i dag?</p> <p>....</p>	
<p>13.30-13.40 10 minutter</p>	<p>Informasjon</p> <p>- Tidspunkt for praksisgruppene hvis endring i fht. tidsplan</p> <p>- Sted og rom for de praksisgruppene som skal være på praksisstedet.</p> <p>- Avklaring av roller: Gruppeveileder fra praksis Gruppeveileder fra OsloMet + kontaktlærer Praksisveileder</p> <p>Kontaktlærer - informasjon om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - telefonkontakt - samarbeidsavtale - halv og heltidsvurdering 	
<p>13.40-13.55 15 minutter</p>	<p>PAUSE</p>	
<p>13.55-14.05 10 minutter</p>	<p>Forventninger til praksis</p> <p>Studentens forventninger til praksis. (jmfør forberedelse)</p> <p>Runde: Oppsummering plenum: Noter</p>	
<p>14.05-14.20 15 minutter</p>	<p>Forventninger til praksisgruppene:</p> <p><i>Summe 2 og 2 sammen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Studentenes forventninger til praksisgruppene? - På hvilken måte tenker du refleksjon i gruppen kan bidra til læring i praksis? - Hvilke forventninger har du til deg selv, til de andre studentene og gruppeveilederne i forhold til praksisgruppene? <p><i>Plenum:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppsummere studentenes forventninger - Gruppeveilederens forventninger <p>Forventingene noteres og danner utgangspunkt for grupperegler som blir gjeldende for perioden.</p> <p>Kontaktlærer legger Gruppereglerne ut på canvas</p>	<p><i>Spørsmålene skrives på tavle/eller vises på skjerm.</i></p> <p>Skrive på tavle/PC</p>
<p>14.20-15.00 40 minutter</p>	<p>Læring i praksis – Forslag til refleksjonsspørsmål.</p> <p>Gruppeveilederne velger et eller flere</p> <p>1. På hvilken måte lærer du best?</p> <p>Individuelt: Noter på ark.</p> <p>Plenum:</p>	

	<p>2.Hvilke erfaringer har du med veiledning i praksis? (før og etterveiledning, veiledningstime, veiledningsgrunnlag, kasusbasert, strukturert, ustrukturert...) Individuelt: Noter på ark. Plenum:</p> <p>3.Hvilke forventninger har du i forbindelse med veiledningstimen til - deg selv som student - praksisveileder Individuelt: Noter på ark. Plenum:</p> <p>- Ta med til praksisveileder – samarbeidsavtale</p>	
15.00-15.15 15 minutter	Runde: Hva sitter du igjen med etter gruppen? Nevn 2 ting (10 minutter)	
	Informasjon om neste GREP gruppe (5 minutter) -	

Notater: (kort oppsummering/evaluering om innhold og studentene deltagelse – tanker om endring)

VEDLEGG 2: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA1 GREP GR. 3: Kommunikasjon

Emne: ERGOBPRA1

Varighet: 4 timer

Sted: OsloMet

Til stede:

Ikke til stede:

I denne arbeidsoppgaven er fokus på kommunikasjon med brukere og samarbeidspartnere. Studenten reflekterer rundt egen kommunikasjon med bruker og observerer praksisveileder eller andre i kommunikasjon med brukere på praksisstedet. Studentene velger en konkret situasjon som presenteres i gruppen.

Hensikt:

- Reflektere over en opplevd situasjon i praksis knyttet til kommunikasjon
- Identifisere hvor i arbeidsprosessen kommunikasjonen finner sted og belyse ulike elementer knyttet til kommunikasjonen

Læringsutbytter:

LUB 2 Kunnskap: Studenten kan beskrive kartlegging, tiltak og evaluering med utgangspunkt i en ergoterapeutisk arbeidsprosessmodell.

LUB 8 Ferdigheter: Studenten kan systematisk kartlegge brukerens aktivitetshistorie, ressurser og utfordringer i aktivitetsdeltagelse.

LUB 10 Generell kompetanse: Studenten kan tilpasse sin kommunikasjon i møte med brukere og andre samarbeidspartnere.

Aktuell litteratur:

Pensum ERGOBPRA1

Tidligere pensum

Annet/ressurs

Forberedelse og innhold i presentasjonen:

Ta utgangspunkt i en situasjon hvor du har kommunisert med bruker eller observert en annens/ergoterapeutens kommunikasjon med bruker. Situasjonen kan være samtale/intervju med bruker eller under gjennomføring av aktivitet.

Beskrivelse og klinisk resonnering:

- hensikten med samtalen/intervjuet/ aktiviteten
- hvor er du i arbeidsprosessen OTIPM
- i hvilken kontekst foregår kommunikasjonen (sosial, fysisk, tidsmessig)
- relater til de 4 kontinuaene - OTIPM
- reflekter over/gi eksempler på hva som fungerte og hva som ikke fungerte i denne kommunikasjonssituasjonen. (Hva fremmet og hva hemmet kommunikasjonen)
- relater til de terapeutiske modi fra IRM – Intentional Relationship Model
- relater til kommunikasjonsteknikker og virkemidler (f.eks. aktiv lytting, type spørsmål, kroppsspråk)

Gruppeveileder planlegger i forhold til:

- Fysiske omgivelser:
- Sosiale omgivelser:
- Pedagogiske tilnærminger:

Gjennomføring:

Alle studentene legger frem i gruppen.

Tid pr. student: 15 minutter: 10 minutter fremlegg og 5 minutter til spørsmål.

Tid	Innhold/student
08.30-09.00 30 minutter	Velkommen Hvordan har de det i praksis Innledning til gjennomføringen.
09.00-09.15 15 minutter	Student 1
09.15-09.30 15 minutter	PAUSE
09.30-09.45 09.45-10.00 10.00-10.15 45 minutter	Student 2 Student 3 Student 4
10.15-10.30 15 minutter	PAUSE
10.30-10.45 10.45-11.00 11.00-11.15 45 minutter	Student 5 Student 6 Student 7
11.15-11.30	PAUSE
11.30-11.45 15 minutter	Student 8
11.45-12.15 30 minutter	Oppsummering tema Avslutning

Notat: (kort oppsummering/evaluering om innhold og studentene deltagelse – tanker om endring)

VEDLEGG 3: Eksempel på Instruksjonsark ERGOBPRA2 GREP GR. 3: Terapeutisk bruk av aktivitet TBA (del 1)

Emne: ERGOBPRA2

Varighet: 3 timer

Sted:

Til stede:

Ikke til stede

I GREP-gruppe 3 og 4 er tema Terapeutisk bruk av aktivitet (del 1 og del 2), med utgangspunkt i studentenes ulike kasuistikker og erfaringer. TBA Del 1 har fokus på kartlegging, kolonne 1,2 og 3 i OTIPM.

Hensikt:

- Refleksjon knyttet til de ulike elementene i TBA; Pasient, aktivitet, terapeut og omgivelser.
- Anvende og formidle betydningen av aktivitetsanalyse.
- Begrunne valg underveis i prosessen.

Læringsutbytter:

LUB 4 Ferdighet: Studenten kan bruke kartleggingsmetoder knyttet til aktivitet, ferdighets- og funksjonsvurderinger som er aktuelle på praksisstedet

LUB 5 Ferdigheter: Studenten kan anvende og begrunne terapeutisk bruk av aktivitet for å fremme aktivitetsutførelse.

LUB 6 Ferdigheter: Studenten kan anvende og formidle systematisk aktivitetsanalyse gjennom ergoterapeutisk arbeidsprosess.

Aktuell litteratur:

Pensum ERGOBPRA2

Tidligere pensum

Annet/ressurs

Forberedelse:

TBA Del 1 har fokus på TBA som en del av kartlegging kolonne 1,2 og 3 i OTIPM. I forkant av gruppen skal alle studentene ha utført terapeutisk bruk av aktivitet i kartlegging på sin praksisplass. Arbeidet med kasus struktureres etter OTIPM – prosessmodell (kolonne 1,2,3) og studenten anvender aktivitetsanalyse; EVA form og utførelse. Se sjekklister for innhold og struktur av fremlegget. Halvparten av studentene legger frem i gruppen. Alle bidrar med innspill og erfaringer fra egen gjennomføring.

Gruppeveileder planlegger i forhold til:

- Fysiske omgivelser:
- Sosiale omgivelser:
- Pedagogiske tilnærminger:

Gjennomføring:

Fremlegg ca 15 minutter og ca 15 minutter felles refleksjon.

En student begynner med å legge frem sin kasuistikk. Felles refleksjon rundt noen av elementene som studenten presenterer. Alle kommer med spørsmål, refleksjoner og erfaringer knyttet til tema.

Tid	Innhold/student	Ansvarlig
12.30-12.45 15 minutter	- Hvordan har de det i praksis så langt? Innledning til gjennomføringen og plan for dagen. - Hva er terapeutisk bruk av aktivitet?	Skriv på tavle
12.45-13.15 30 minutter	Student 1	
13.15-13.30 15 minutter	Pause	
13.30-14.00 30 minutter	Student 2	
14.00 – 14.30 30 minutter	Student 3	
14.30-14.45 15 minutter	Pause	
14.45-15.15 30 minutter	Student 4	
15.15 – 15.25 10 minutter	Oppsummering -Hva er det som gjør at det blir terapeutisk bruk av aktivitet? Runde: Hva sitter du igjen med etter samlingen i dag? Nevn to ting.	Oppsummer på tavle/flippover
15.25-15.30 5 minutter	Informasjon om neste GREP-gruppe:	

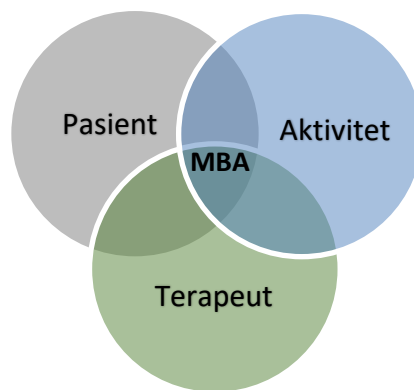
Notat: (kort oppsummering/evaluering om innhold og studentene deltagelse – tanker om endring)

Sjekkliste GREP GR. 3 Terapeutisk bruk av aktivitet TBA (del 1)

Hensikten er å anvende TBA og reflektere rundt de ulike elementene i terapeutisk bruk av aktivitet **Pasient-aktivitet-terapeut og omgivelser**. Refleksjonen knyttes til **begrunnelse** for valgt aktivitet, valgt **terapeutisk** tilnærming i forhold til klient, **aktivitetsanalyse** både form og utførelse, **vurdering** og **formidling/dokumentasjon**. Det reflekteres i tillegg rundt aktuell litteratur knyttet til terapeutisk bruk av aktivitet og hvordan studentene har benyttet OTIPM - prosessmodell under arbeidet.

Terapeutisk bruk av aktivitet: Lena Anderson (2009) definerer metodisk bruk av aktivitet (terapeutisk bruk av aktivitet) på denne måten: «Det er en situasjon der terapeuten med hjelp av aktivitetsanalyse graderer aktiviteten og tilrettelegger omgivelsene og egen fremgangsmåte ut fra pasientens funksjonsnivå for å nå sitt mål. Det er en konkret aktivitetssituasjon som krever et systematisk/metodisk forarbeid med stor kjennskap til aktiviteten, pasienten, omgivelsene og tilhørende fagspesifikke behandlingsprinsipper og teorier.» (Andersson, 2009, s. 40-41).

Omgivelser/miljø

Forslag til struktur og innhold av fremlegg:

Anvend **OTIPM kolonne 1,2,3** for å strukturere presentasjonen og den kliniske resonneringen.

Valg av aktivitet

Kort redegjørelse for:

- Hvordan kom du frem til den valgte aktivitet og hensikt (aktivitetsintervju, kartleggingsredskap)
- Begrunnelse for valg av aktivitet (diagnose/sykdomslære, resultat fra kartlegging, pasientens ønske, teori/tilnærming)
- Analyse av aktivitetsform

Redegjør for planlegging av terapeutisk aktivitet i kartlegging

- Hensikt med observasjonen
- Hvor skal aktiviteten foregå? Sosiale og fysiske omgivelser
- Planlegge gjennomføring MAO – menneske, aktivitet og omgivelser
- Gradering; aktivitet, omgivelser og terapeutisk tilnærming

- Risikovurdering

Beskriv gjennomføring av terapeutisk aktivitet i kartlegging

Studenten beskriver kort sin terapeutiske tilnærming:

- Terapeutrollen: kommunikasjon, modi, type instruksjon, type hjelp (muntlig, skriftlig, visuell, håndledning), plassering osv.
- Gradering/tilrettelegging i fht. omgivelser/ aktivitet/ person
- Sammenfatting av resultater fra analyse av brukers aktivitetsutførelse - nøkkelferdigheter (hvis aktiviteten har foregått i gruppe, velg én person som du observerer under utførelse)

Tips til refleksjon/klinisk resonnering

- Top-down tilnærming
- Relater til de 4 kontinuaene
- Hva har du lært, hva fungerte, hva kunne vært gjort annerledes (valg av aktivitet, gradering av aktivitet, omgivelser, terapeutisk stil)
- Formidling – muntlig og skriftlig – dokumentasjon
- Hvordan brukes resultatene?
- Hvorfor: Begrunne valgt tilnærming: Teori, sykdomslære, prosedyre, retningslinjer forskning osv.
- Hva er det som gjør at det blir terapeutisk bruk av aktivitet?

VEDLEGG 4: Eksempel på instruksjonsark ERGOBPRA3 GREP GR. 3: Etikk og etisk refleksjon

Emne: ERGOBPRA3

Varighet: 1 ½ time

Sted: OsloMet

Til stede:

Ikke til stede:

Å identifisere, reflektere over og håndtere etiske problemstillinger er sentralt i fagutøvelsen. Dette krever både kunnskap og ferdigheter. Derfor er etikk og etisk refleksjon et tema i GREP-gruppene i alle praksisemnene. I 3. året forventes en progresjon i forhold til kunnskapsgrunnlaget og klinisk resonnering.

Hensikt:

- Resonnere over en opplevd situasjon i praksis knyttet til et etisk dilemma eller problemstilling-
Identifisere kjernen i problemet eller dilemmaet, belys ulike perspektiver

Læringsutbytter knyttet til tema for denne gruppesamlingen.

I tillegg til de overordnede LUB for GREP som er gjeldene for alle gruppesamlingene er det følgende som er gjeldene for GREP Gr. 4.

LUB 2 Kunnskap: Studenten har kunnskap om menneskerettigheter og etikk og kan knytte dette til aktuell praksisplass og praksisplassens posisjon i samfunnet lokalt og globalt.

LUB 7 Ferdigheter: Studenten kan anvende terapeutisk og etisk kompetanse selvstendig i møte med personer som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser.

LUB 13 Generell kompetanse: Studenten kan drøfte og kritisk reflektere over etiske dilemmaer og praktisere i henhold til yrkesetiske retningslinjer.

Aktuell litteratur:

Pensum ERGOBPRA3

Tidligere pensum

Annet/ressurs

Forberedelse

Før denne gruppen skal alle studentene hente opp kunnskap fra tidligere emner knyttet til etikk og etisk refleksjon. Noter sentrale punkter, aktuelle definisjoner, ulike teorier og former for etikk (relasjonsetikk, nytteetikk, situasjonsetikk o.l.) som kan være aktuelt og stimulerende for resonneringen i gruppen.

To studenter har ansvar for å forberede hvert sitt fremlegg til tema etikk og etisk problemstilling. Ta utgangspunkt i en konkret situasjon fra praksis der du opplevde etiske utfordringer eller dilemma.

Redegjør for situasjonen. Benytt en Etisk refleksjonsmodell f.eks. Eide og Eide.

Gruppeveileder planlegger i forhold til:

- Fysiske omgivelser:
- Sosiale omgivelser:
- Pedagogiske tilnærminger:

Etisk refleksjonsmodell (Eide & Eide, 2017, s. 96)

1. Hva er situasjonen og hvordan blir pasienten berørt?
2. Hvilke følelser vekker situasjonen i meg?
3. Hvilke verdier å spill, sett fr pasientens perspektiv?
4. Hvilke etiske normer og verdier er jeg forpliktet av?
5. Hvilke handlingsalternativer finnes, og hva taler for og imot – fra eget og fra pasientens perspektiv?
6. Hvilke konsekvenser kan tenkes, særlig for pasienten?
7. Hva ville Nelson Mandela gjort – og hvorfor?

Gjennomføring:

Gruppeleder leder gjennomføringen av gruppen. Varighet 1 ½ time.

Tid	Innhold/Tema	Ansvarlig
12.15-12.20 5 minutter	Oppstart Introdusere dagens tema	Gruppeleder
12.20-12.30 10 minutter	1. Fremlegg	Temaansvarlig
12.30-12.50 20 minutter	Felles dialog og resonnering i forhold til relasjonsetikk og etisk refleksjonsmodell.	Gruppeleder innleder, fasiliterer og avrunder. Alles ansvar å bidra i dialog og refleksjon.
12.50-13.00 10 minutter	Pause	Gruppeleders ansvar, holde tiden
13.00-13.10 10 minutter	2. Fremlegg	Temaansvarlig
13.10-13.30 20 minutter	Felles dialog og resonnering i forhold til relasjonsetikk og etisk refleksjonsmodell.	Gruppeleder innleder, fasiliterer og avrunder. Alles ansvar å bidra i dialog og refleksjon.
13.30-13.45 15 minutter	Runde: Hva sitter du igjen med etter gruppen? Nevn to ting Runde: Hvordan har gruppeprosessen vært, med blick på egen og hverandres rolle. Til resonnering to og to grupper Trekk frem nøkkelpunkter fra den etiske refleksjonsmodellen og essensen i den felles resonneringen.	Gruppeleder Noter punkter

Notater:

1. **Til plenum:**

VEDLEGG 5: Eksempel på Instruksjonsark
ERGOBPRA2 Veilederforum før praksis

Emne: ERGOBPRA2

Varighet: 2 timer

Sted:

Til stede:

Ikke til stede:

Hensikt med første veilederforum:

- å ha fokus på praksisplassen som læringsarena
- å stimulere til refleksjon og bevisstgjøring av rollen som praksisveileder
- å etablere et samarbeid mellom praksisveilederne
- å etablere et samarbeid mellom gruppeveilederne/kontaktlærer og praksisveilederne

Gruppeveileder planlegger i forhold til:

- Fysiske omgivelse:
- Sosiale omgivelser:
- Pedagogiske tilnærminger:

Gjennomføring:

Gruppeveilederne leder dagen. Varighet: 2 timer

Tid	Innhold/Tema	Ansvarlig Fordele oppgaver
13.00-13.15 15 minutter	Velkommen Gruppeveilederne presenterer seg. Praksisveilederne presenterer seg	
13.15-13.30 15 minutter	Informasjon (10 minutter) - tidspunkt for GREP-gruppene hvis endring fra Tidsplan - sted og rom for de fire GREP-gruppene som skal være på praksisstedet. Avklaring av roller: Gruppeveileder fra praksis Gruppeveileder fra OsloMet + kontaktlærer Praksisveileder Kontaktlærer – gjør avtaler (5 minutter) - telefonkontakt uke 2 i praksis - samarbeidsavtale - samarbeid underveis i praksis - halv og heltidsvurdering	
13.30-14.30 60 minutter	Praksisveilederrollen Innledning; Læringsarena og læringsaktiviteter 10 minutter	

	 <p>© Oslo universitetssykehus HF (Torp et al. 2024)</p>	
	<p>PAUSE 10 minutter</p>	
	<p>Refleksjon rundt praksisveilederrollen, ved bruk av IGP – metoden.</p> <p>Refleksjonsspørsmål: Gruppeveilederparet velger selv hvilke refleksjonsspørsmål de vil ta opp med praksisveilederne? Forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva gjør du for å bli kjent med studenten? - Hva er viktige faktorer for deg når du bygger relasjoner? - Hva forbinder du med før og etterveiledning? - Hva forbinder du med en veiledningstime? - Hvordan opplever du det å skulle vurdere studenten? - På hvilken måte benytter du som veileder samarbeidsavtalen med utviklingsplan gjennom praksisperioden? <p>Eksempel: Hva forbinder du med en veiledningstime? Individuelt: 3-5 minutter. - skriv ned noen punkter</p> <p>Hvilke forventninger har du i forbindelse med en veiledningstime til:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. studenten? b. deg selv som praksisveileder? <p>Grupper: 15 minutter med 2-3 pr.veil. i hver gr. Skriv ned noen punkter til plenum Oppsummering i plenum 15 minutter</p>	<p>Lede oppsummering:</p> <p>Notere hovedpunkter på tavle ...</p>
<p>14.30 – 14.45 15 minutter</p>	<p>Informasjon om Veilederforum etter praksis</p> <p>.</p> <p>Hensikt: Skape en arena for praksisveiledere med mulighet for å dele erfaringer og kunnskap, samt refleksjon knyttet til ulike</p>	

	deler av veilederrollen. Form: Refleksjon individuelt, gruppe og plenum.	
14.45-15.00 15 minutter	Oppsummering - spørsmål - beskjeder Runde: Hva sitter du igjen med etter gruppen? Nevn 2 ting	

Notat: Kort oppsummering og evaluering av form og innhold – suksess faktorer og endringsforslag.